

РОЛЬ ЗЕМЛЕУСТРОЮ ЩОДО ТЕРИТОРІАЛЬНОГО ФОРМУВАННЯ ЗЕМЛЕКОРИСТУВАНЬ ТА ЗЕМЛЕВОЛОДІНЬ

Павлих Д.С., гр. 193-19-01

Науковий керівник – канд. наук. з держ. упр., доц. **Л.М. Макєєва**
Державний біотехнологічний університет

Землеустрій в суспільному виробництві виконує важливе завдання, яке полягає в організації землі як засобу виробництва і регулювання тих земельних відносин, які діють при володінні та користуванні землею. Оскільки в ст. 1 Земельного кодексу України визначено, що земля є основним національним багатством, що перебуває під особливою охороною держави, то необхідність планування її раціонального формування, використання та охорони стає нагальною потребою.

Регулювання земельних відносин, розподіл і перерозподіл земельного фонду, створення землекористувань і землеволодінь, їх технічні і юридичні оформлення здійснюються в процесі територіального землеустрою.

Використовуючи територіальний землеустрій для розподілу і перерозподілу землі поміж галузями народного господарства і окремими підприємствами, а також для вдосконалення землеволодіння і землекористування держава створює необхідні територіальні умови для успішної виробничої діяльності підприємств, забезпечує відповідність розмірів землеволодінь і землекористувань рівню розвитку їх виробничих сил.

Враховуючи різницю в цільовому призначенні державного земельного фонду виділяють наступні різновидності територіального землеустрою:

- створення нових землеволодінь, землекористувань сільськогосподарського призначення;
- створення землекористувань несільськогосподарського призначення;
- упорядкування (вдосконалення) існуючих землеволодінь і землекористувань для усунення недоліків в їх розмірах і розміщенні.

Завданням землеустрою щодо територіального формування землекористувань та землеволодінь є:

- 1) правильно визначити цільове призначення кожної ділянки і створювати умови для їх раціонального використання;
- 2) встановлення та зміна меж об'єктів землеустрою;
- 3) надання земельних ділянок громадянам, юридичним особам;
- 4) вилучення, в тому числі викуп, земельних ділянок;
- 5) перерозподіл земель між землекористувачами і землевласниками;

б) правильно визначати розміри землекористування і їх розташування з урахуванням рекомендацій;

7) створити умови для внутрігосподарської організації території земель.

При створенні схем і проектів територіального землеустрою враховують матеріали прогнозування раціонального використання і комплексної охорони земель, перспективи розвитку галузей народного господарства, що відображається в схемах області і району.

При складанні проекту створення нових та впорядкування існуючих землеволодінь і землекористувань з метою реорганізації сільськогосподарських підприємств та фермерських господарств застосовують варіанти перерозподілу земель:

- реорганізація сільськогосподарських підприємств, землекористування яких сформоване на різному праві;
- власники земельних часток (паїв) формують нові самостійні структури;
- здійснення економіко-землевпорядної оптимізації землекористування в процесі ринкового обігу земель.

Отже, зрозуміло, що особлива роль відводиться землеустрою, під час якого визначаються нові методи та підходи до формування та організації територій новостворених землеволодінь і землекористувань сільськогосподарських підприємств. Унаслідок екстенсивного розвитку сільського господарства відбувається інтенсифікація проявів ерозійних процесів, ущільнення орного шару ґрунту, зниження його родючості, ослаблення стійкості природних ландшафтів України.

Тож, враховуючи все вище зазначене, можна сказати, що невпорядкованість у плануванні розвитку системи землекористувань, веденні землеустрою, відсутність механізмів їх реалізації, веде до прийняття неефективних управлінських рішень стосовно раціоналізації землекористувань та порушення екологічної безпеки життєзабезпечення людей.

Література

1. Землевпорядне проектування: Навчальний посібник / Т.С. Одарюк та ін. – К.: Аграрна освіта, 2010. – 292 с.
2. Конспект лекцій Землеустрій. URL: <https://studfile.net>
3. Третяк А.М. Землевпорядне проектування: Теоретичні основи і територіальний землеустрій: Навчальний посібник. – К.: Вища освіта, 2006.
4. Теоретичні питання територіального, внутрішньогосподарського та зокремленого землеустрою. URL: <https://konfgeolutsk.wordpress.com>